

EVROPSKÝ PARLAMENT

2014 - 2019

Výbor pro rozvoj

2014/2233(INI)

8.5.2015

STANOVISKO

Výboru pro rozvoj

pro Výbor pro mezinárodní obchod

k vnějšímu dopadu obchodní a investiční politiky EU na iniciativy veřejného a soukromého sektoru v zemích mimo EU
(2014/2233(INI))

Navrhovatel: Brian Hayes

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro mezinárodní obchod jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje, že obchodní, investiční a rozvojové politiky EU jsou vzájemně propojené a že článek 208 Lisabonské smlouvy zavádí zásadu politické soudržnosti ve prospěch rozvoje a vyžaduje, aby se při provádění politik, které by mohly mít vliv na rozvojové země, přihlíželo k cílům rozvojové spolupráce; dále zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby investiční politiky EU byly zaměřeny na taková finanční řešení, jejichž součástí je skutečné zhodnocení sociálního dopadu;
2. zdůrazňuje skutečnost, že soukromé investice a finance budou pravděpodobně klíčovým motorem udržitelného růstu, který by v rozvojových zemích měl podle předpokladů v následujících letech dosahovat přibližně 5 %; uznává, že mohou pomoci podpořit místní hospodářství a podniky a zajistit důstojná pracovní místa, a vést tak k vymýcení chudoby, a to za podmínky, že jsou přímé zahraniční investice řádně regulovány a propojeny s konkrétními zlepšeními v ekonomice partnerských zemí, mj. prostřednictvím přenosu technologií a příležitostí k odborné přípravě pro místní pracovní sílu; za těchto okolností se domnívá, že z partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP) mohou mít prospěch nejméně rozvinuté země, neboť neúměrně velké investiční riziko není pro soukromé investory dostatečně motivující; zdůrazňuje, že budoucí PPP v rámci programu rozvoje po roce 2015 by se mělo zaměřit na snižování chudoby a na další cíle udržitelného rozvoje a mělo by být v souladu s národními rozvojovými plány partnerských zemí;
3. podotýká, že řádně strukturovaná a účinně prováděná PPP mohou přinést velkou řadu výhod, například inovace, větší účinnost ve využívání zdrojů a kvalitní zajištění a kontrolu; konstatuje také, že PPP v rozvojových zemích je nutno posuzovat na základě jejich schopnosti přinést výsledky v oblasti rozvoje a že je nezbytné spravedlivé rozdělení rizika mezi veřejný a soukromý sektor; zdůrazňuje, že PPP v rozvojových zemích byla do dnešního dne uplatňována především v odvětví energetiky a telekomunikací, zatímco zapojení soukromého sektoru do projektů sociální infrastruktury je nadále ojedinělým jevem; podporuje proto tato PPP, jejichž hlavním cílem je dosažení cílů udržitelného rozvoje;
4. vyzývá k poskytování větší technické pomoci – včetně odborné přípravy místních zaměstnanců a sdílení technologie – vládám partnerských zemí s cílem zvýšit jejich kapacitu uplatňovat svůj nárok na PPP a převzít svůj díl odpovědnosti za řízení projektů uskutečňovaných v rámci PPP, a to tím, že jim bude poskytnuta podpora při zavádění bankovních systémů a systémů daňové správy, které budou schopny zajistit finanční řízení a správu veřejných a soukromých finančních prostředků; zdůrazňuje, že v některých případech zkušenosti ukazují, že nedostatečně vyjednané smlouvy o PPP mohou přispět k zadlužení státu, a naléhavě vyzývá ke zřízení regulačního rámce pro odpovědné financování;
5. pevně podporuje účinné a komplexní šíření a provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv v rámci EU i mimo ni a zdůrazňuje, že je třeba přijmout všechna nezbytná politická a legislativní opatření k odstranění nedostatků v účinném

provádění těchto obecných zásad OSN, a to i v souvislosti s přístupem ke spravedlnosti;

6. je znepokojen skutečností, že ne všude byly zavedeny záruky toho, že veřejné finance jsou účelně využívány; zejména konstatuje, že cíle PPP jsou často definovány velmi obecně a obvykle chybí kritéria pro konkrétní, měřitelné, dosažitelné a včasné cíle; zdůrazňuje, že PPP by měla být nástrojem, který odměňuje zodpovědné chování soukromých firem; má proto za to, že je třeba zavést silný regulační rámec, aby se zajistilo, že tyto investice budou v souladu s normami v oblasti lidských práv, sociálními a environmentálními normami a normami souvisejícími s transparentností a že soukromý sektor zaplatí svůj spravedlivý díl daní; poukazuje rovněž na to, že u každého projektu PPP, který těží z oficiální rozvojové pomoci, je třeba provést předběžné hodnocení dopadu politiky podporující rozvoj chudých zemí, které zajistí práva obyvatel, zejména přístup k půdě, vodě a základním sociálním službám; zdůrazňuje, že v přípravné fázi projektů je třeba dohodnout se po poradě s občanskou společností na měřitelných ukazatelích výstupu a na monitorování, stejně jako na mechanismech hodnocení, a účinně je uplatňovat; zdůrazňuje význam formální konzultační a kontrolní úlohy parlamentů a občanské společnosti, jejímž cílem je zajistit plnou transparentnost, legitimitu a odpovědnost;
7. má za to, že PPP představují zásadní inovativní řešení problému stále se prohlubujícího nedostatku veřejných investic; uznává, že PPP mohou přinášet organizační a institucionální problémy veřejnému sektoru, neboť jsou svou povahou složité, vyžadují různé typy dovedností a nové instituce, které je umožní; v tomto ohledu zdůrazňuje význam řádné správy věcí veřejných, právního státu a otevřených a transparentních veřejných institucí podporujících začlenění; opětovně připomíná význam vůdčí úlohy EU v posílení cíle 16 rozvojových cílů tisíciletí, který se týká spravedlnosti a efektivních institucí v kontextu mezivládních jednání o rámci pro světový rozvoj po roce 2015;
8. naléhavě vyzývá Komisi, aby vzhledem k tomu, že oznámila své přání v nadcházejících letech značně rozšířit využívání kombinování zdrojů financování, provedla doporučení obsažená ve zprávě Evropského účetního dvora o kombinování a vyhodnotila mechanismy kombinování půjček a grantů, zejména pokud jde o rozvojovou a finanční adicionalitu, transparentnost a odpovědnost;
9. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že společnosti zapojené do PPP budou v celém životním cyklu projektů dodržovat zásady sociální odpovědnosti podniků včetně Mezinárodního paktu OSN o lidských právech, Obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv, základních pracovních norem MOP, norem v oblasti ochrany životního prostředí a Úmluvy OSN proti korupci; domnívá se, že v celém životním cyklu projektů by měly být rovněž zohledňovány pokyny OECD, zejména kapitola IV týkající se dodržování lidských práv; žádá Komisi a členské státy, aby zřídily vymahatelné mechanismy odpovědnosti;
10. vybízí EU, aby podpořila probíhající proces vypracovávání mezinárodního právně závazného nástroje OSN o nadnárodních korporacích a ostatních podnikatelských subjektech, který má být v souladu s lidskými právy, neboť vyjasní povinnosti nadnárodních korporací v oblasti lidských práv, jakož i ve vztahu k státům, a stanoví účinné nápravné prostředky pro oběti v případech, kdy místní jurisdikce zjevně není schopna tyto podniky efektivně stíhat;

11. upozorňuje, že malé a střední podniky jsou hnací silou tvorby pracovních míst a bohatství v rozvojových zemích a že vytvářejí přibližně 90 % pracovních míst; domnívá se, že je třeba, aby do PPP byly čím dál častěji zapojovány jak místní soukromý sektor, což je zásadní pro mobilizaci místních zdrojů a tvorbu pracovních míst, tak i evropské malé a střední podniky a začínající podniky, aby bylo mobilizováno dlouhodobé financování, generovány inovace technologií a obchodních modelů a budovány mechanismy vyvozování odpovědnosti soukromého sektoru;
12. zdůrazňuje, že rozvojové agentury musejí zajistit, aby bylo veřejné financování rozvoje používáno na podporu místních ekonomických sítí v rozvojových zemích a nebylo vyváděno na podporu soukromých firem a nadnárodních společností v dárcovských zemích; zdůrazňuje především, že cílem PPP by mělo být budování kapacity místních mikropodniků a malých a středních podniků;
13. připomíná, že Evropská unie se zavázala k tomu, že bude podporovat rovnost žen a mužů a že ve všech svých činnostech bude zohledňovat hledisko rovnosti žen a mužů; naléhavě žádá, aby genderový rozměr byl zahrnut do plánování a uskutečňování PPP, například tím, že budou používány údaje a analýzy rozčleněné podle pohlaví pro cílené investice a že ve smlouvách budou uváděny klíčové ukazatele výkonnosti ve prospěch žen; v této souvislosti vyzývá k poskytnutí větší podpory místním malým a středním podnikům, zejména podnikatelkám, aby mohly vytěžit z růstu stimulovaného soukromým sektorem;
14. navrhuje, aby Komise usnadnila platformy pro mnohostranný strukturální dialog, do nichž by zahrnula například organizace zastupující pracující, podnikatele a zaměstnavatele a které by přispívaly k budování důvěry a na nichž by se jednotlivé zúčastněné strany, jako jsou vlády, dárci, soukromý sektor, dobročinné organizace, místní orgány, organizace občanské společnosti a nevládní organizace shodly na společných cílech, aby mohla být vytvořena jistota z investičního a administrativního hlediska; v této souvislosti zdůrazňuje významnou úlohu delegací EU v jednotlivých zemích jakožto prostředníků takového dialogu.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	6.5.2015
Výsledek konečného hlasování	+: 18 -: 0 0: 6
Členové přítomní při konečném hlasování	Louis Aliot, Beatriz Becerra Basterrechea, Nirj Deva, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Stelios Kouloglou, Arne Lietz, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Joachim Zeller
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Daniela Aiuto, Tiziana Beghin, Julie Ward